

**Професійний стандарт
„Дозувальник”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Управління дозувальними пристроями та допоміжним обладнанням в процесі змішування компонентів шихти. Забезпечення встановленого співвідношення компонентів сировинної суміші для отримання шихти встановленої якості.

Професійна діяльність є типовою за складністю операцій що виконуються, поділ на кваліфікаційні розряди не здійснюється.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість та розробка кар'єрів	Розділ 07	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд
Секція С	Переробна промисловість	Розділ 19	Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	Група 19.1	Виробництво коксу та коксопродуктів
				Клас 19.10	Виробництво коксу та коксопродуктів
Секція С	Переробна промисловість	Розділ 24	Металургійне виробництво	Група 24.1	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів
				Клас 24.10	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професії”)

Розділ	Клас	Підклас
8	811	8112

Робітники з обслуговування, експлуатації та контролю за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують гірниче устаткування та устаткування для перероблення корисних копалин	Робітники, що обслуговують устаткування з перероблення руди та породи
--	---	---

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Дозувальник 8112

1.5. Професійна кваліфікація

Дозувальник

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом старшого майстра виробничої ділянки; майстра виробничої ділянки; бригадира з правом видачі нарядів; начальника зміни.

Може ставити завдання учню дозувальника.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Костюм для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів зі змішаних тканин.

Черевики шкіряні з жорсткою носовою частиною або чоботи гумові кирзові і інші аналоги.

Рукавиці брезентові за нормами з б/з надолонниками.

Рукавиці гумові.

Каска захисна з підшоломником.

Окуляри захисні (закриті, відкриті).

Респіратор пилозахисний.

Вкладиші протишумові або навушники.

Футболка.

Сорочка з змішаних тканин для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів.

Костюм для захисту від знижених температур загальних виробничих забруднень і механічних впливів.

Чоботи шкіряні утеплені з жорстким підноском.

Підшоломник зимовий.

Рукавички з полімерним покриттям, морозостійкі.

Куртка утеплена.

Засоби колективного захисту

Плакати і знаки безпеки.

Засоби пожежогасіння.

Розмітка на території на лінії безпеки руху.

Стаціонарні огорожі.

Биркова система.

Звукова і світлова сигналізація.

Стаціонарне заземлення.

Трос аварійної зупинки обладнання.

Кінцеві вимикачі.

Захисні кожухи, огороження обертових і рухомих частин та інших небезпечних місць (сигнальна стрічкова огорожа, огорожувальна техніка).

Поручні, перила.

Вентиляція.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Дозувальник”.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Кваліфікаційний іспит або тестування

Психофізіологічні особливості:

уважність;

пам'ять зорова та слухова;

емоційна стійкість;

стійкість до впливу стресів;

відповідальність;

орієнтація у просторі;

здатність до адаптації.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Дозувальник” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Дозувальник”, 4 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, начальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка дозувальника

Первина професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією „Дозувальник” – наявність повної або базової загально-середньої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка дозувальника

Перепідготовка за професією „Дозувальник” проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві або передвищої освіти або вищої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти дозувальник

Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства та потребами на виробництві.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання дозувальника

Періодичне підвищення кваліфікації згідно потреб та відповідно до змін у законодавстві.

Періодичне навчання і перевірка знань з:

- охорони праці, пожежної безпеки;
- технічної експлуатації устаткування;
- виконання робіт на висоті;
- на відповідну групу з електробезпеки.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

Закон України «Про охорону праці».

Правила пожежної безпеки в Україні.

НПАОП 27.0-1.01-08. Правила охорони праці в металургійній промисловості.

НПАОП 0.00-1.15-07. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті.

НПАОП 0.00.-1.30-01. Правила безпечної роботи з інструментом та пристроями.

НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила, що регулюють відповідну професійну діяльність затверджені в установленому порядку:

Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Колективний договір.

Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Положення про систему управління охороною праці на підприємстві.

Стандарти, положення, інструкції та інші нормативні документи, що забезпечують професійну діяльність.

Інструкція з охорони праці для дозувальника.

Робоча інструкція дозувальника.

Правила охорони праці при дробленні і сортуванні, збагаченні корисних копалин і огрудкуванні руд і концентратів.

Правила безпеки в коксохімічному виробництві.

4. Загальні компетентності

1. Знання професійної лексики.
2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
3. Здатність працювати в команді.
4. Дотримання професійної етики.
5. Запобігання конфліктних ситуацій.
6. Вміти користуватися контрольовано-вимірювальними приладами, системами сигналізації і блокування.
7. Знати методи безпечного виконання робіт з обладнанням, механізмами та інструментом, тощо.
8. Знати основи ощадливого виробництва.
9. Знати правила охорони праці та промислової безпеки.
10. Знати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Початок та закінчення робіт	Здатність проводити огляд маршрутів пересування	А1
		Здатність проводити перевірку справності устаткування, яке обслуговується і допоміжного обладнання	А2

		Здатність проводити перевірку справності систем контролю і автоматичного регулювання процесів дозування компонентів агломераційної шихти/збагачення шихти	A3
		Здатність проводити перевірку показань приладів навантаження	A4
		Здатність ведення журналу прийому-здачі зміни	A5
Б	Технічне обслуговування та ремонт обладнання	Здатність проводити підготовку обладнання до ремонту	B1
		Здатність проводити очищення устаткування, яке обслуговується	B2
		Здатність проводити заміну, доливку і контроль рівня масла	B3
		Здатність проводити виконання допоміжних дій при технічному обслуговуванні та ремонті устаткування	B4
		Здатність проводити відновлення цілісності приводного ланцюга	B5
		Здатність проводити усунення налипання вологих матеріалів на запобіжні решітки і стінки дозувальних бункерів	B6
		Здатність проводити прийом устаткування після виконання ремонтів	B7
В	Ведення процесу дозування	Здатність проводити розрахунок компонентів шихти на задане навантаження, хімічний склад, вологість	B1
		Здатність проводити зміну компонентів шихти на задане навантаження, хімічний склад, вологість	B2
		Здатність проводити контроль і регулювання випуску згущеного шламу, рівня зумпфів.	B3

		Здатність проводити контроль за безперервною роботою обладнання, рівнями рідини в технологічних зумпах	B4
		Здатність проводити контроль компонентів шихти на задане навантаження, хімічний склад залізовмісних матеріалів, флюсів, твердого палива, вологість	B5
		Здатність проводити контроль і регулювання згідно вимірювальних приладів кількості матеріалів	B6
		Здатність проводити контроль завантаження бункерів	B7
		Здатність проводити контроль режиму роботи дозаторів компонентів шихти	B8
		Здатність проводити візуальний контроль матеріалів і наявності в них сторонніх предметів	B9
		Здатність проводити запуск/зупинку обслуговуваного технологічного і допоміжного обладнання	B10
		Здатність проводити оцінку точності дозування компонентів шихти	B11
Г	Дотримання норм та правил охорони праці та промислової безпеки	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	Г1
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Г2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішніх корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Г3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Г4

		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Г5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання засобів колективного та індивідуального захисту	Г6
Д	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків	Д1
		Здатність надавати першу долікарську допомогу постраждалим від нещасних випадків, від гострого захворювання, у випадку аварії	Д2
		Здатність транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги	Д3
Е	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	Е1
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	Е2
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	Е3

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
------------------------	----------------------------------	---	---------------	--------------------------

<p>A. Початок та закінчення робіт</p>	<p>A1 A2 A3 A4 A5</p>	<p>Огородження; сигналізація; блокування; журнал прийому-здачі зміни; змінний рапорт; дозувальні бункери; конвеєри стрічкові; дозатори; дискові, роторні живильники.</p>	<p>3.1. Будова і технічні характеристики устаткування, яке обслуговується; 3.2. Схема розташування основного і допоміжного обладнання; 3.3. Схема ланцюга апаратів ділянки; 3.4. Технологічна інструкція; 3.5. Інструкції з обслуговування та експлуатації основних агрегатів і вузлів дозувального відділення (конвеєрів, дозаторів, живильників, систем контролю і автоматичного регулювання процесів розподілу, усереднення і дозування компонентів шихти); 3.6. Принцип роботи та призначення засобів вимірювань і автоматичних пристроїв; 3.7. Правила користування засобами вимірювань та сигналізацією пульта керування, системи</p>	<p>У.1. Візуально визначати стан вузлів, деталей та обладнання; У.2. Визначати порушення в роботі систем автоматичного контролю і регулювання завантаження дозувальних бункерів; У.3. Дотримуватися послідовності при виконанні робіт; У.4. Проводити огляд устаткування, яке обслуговується; У.5. Проводити запуск/зупинку обладнання; У.6. Поводити перевірку показань приладів.</p>
--	---------------------------------------	--	--	--

<p>Б. Технічне обслуговуванн я та ремонт обладнання</p>	<p>Б1 Б2 Б3 Б4 Б5 Б6 Б7</p>	<p>Змінний рапорт; дозувальні бункери; конвеєри стрічкові; дозатори; дисківі живильники; стрічкові живильники; роторні та вихрові змішувачі; насоси; пневмонасоси; вібратори; аспіраційні установки; редуктори; живильники осередкові; прилади навантаження; електродвигуни; компресори; повітродувки; прилади (КВПтаА); гідрозмив; пневмошнуровка ; скребок; дрантя; лопата; віник; шприц-маслянка; гайкові ключі; брухт; кувалда; густа та рідка змазка; карти щозмінного огляду обладнання.</p>	<p>3.1. Будову і технічні характеристики принцип роботи та правила експлуатації дозуючих і змішуючи установок та допоміжного обладнання; 3.2. Правила пуску, зупинення та експлуатації дозуючих і змішуючих установок та допоміжного обладнання; 3.3. Інструкції з обслуговування та експлуатації основних агрегатів і вузлів дозувального відділення (конвеєрів, дозаторів, живильників, систем контролю і автоматичного регулювання процесів розподілу, усереднення і дозування компонентів шихти); 3.4. Причини несправності обладнання; 3.5. Види мастильних матеріалів і правила їх застосування; 3.6. Правила ведення</p>	<p>У.1. Перевіряти стан і працездатність основного і допоміжного обладнання; У.2. Визначати візуально несправності вузлів та механізмів, ступінь їх відповідності діючим технологічним та експлуатаційним вимогам; У.3. Усувати дрібні неполадки; У.4. Замінювати, доливати і контролювати рівень масла; У.6. Вести встановлену документацію; У.7. Виконувати прибирання та очищення обладнання у зоні обслуговування; У.8. Відновлювати цілісність приводного ланцюга.</p>
--	---	--	---	--

<p>В. Ведення процесу дозування</p>	<p>V1 V2 V3 V4 V5 V6 V7 V8 V9 V10 V11</p>	<p>Дозувальні бункери; стрічкові конвеєри з вагами дозатори; дискові, стрічкові, роторні живильники; насоси; пневмонасоси; вібратори; аспіраційні установки; редуктори; прилади навантаження; контрольно-вимірвальні прилади та автоматика.</p>	<p>3.1. Будову, принцип дії і правила експлуатації дозувального устаткування; 3.2. Будову та принцип роботи допоміжного обладнання; 3.3. Технологічну схему ланцюга апаратів; 3.4. Схеми блокування пускових пристроїв і аварійних вимикачів обладнання дозувального устаткування та сигналізації; 3.5. Технологічну, виробничу інструкцію з виробництва агломерату, обкотишів, шихти; 3.6. Фізичні та хімічні властивості компонентів шихти; 3.7. Методику визначення якісних показників сировини (фракційний склад, вологість); 3.8. Питомі норми витрат енергоресурсів; 3.9. Характеристику обладнання відділення</p>	<p>У.1. Регулювати режими роботи дозувальних пристроїв; У.2. Визначати способи та методи розрахунку складу шихти; У.3. Визначати якість показників сировини: вологість, фракційний склад шихти; У.4. Оцінювати шляхом візуального контролю крупність, сипкість (вологість) шихтових матеріалів; У.5. Оцінювати та контролювати ступінь заповнення дозувальних бункерів і ефективність обвалення шихтових матеріалів які зависають в бункерах; У.6. Виявляти сторонні предмети для подальшого видалення з потоків шихтових матеріалів при їх транспортуванні, завантаженні в бункера, зумпфи</p>
--	---	---	---	---

<p>Г. Дотримання правил з охорони праці та промислової безпеки</p>	<p>Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6</p>	<p>Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.</p>	<p>3.1. Політики та мети підприємства в галузі охорони праці; 3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до дозувальника (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця); 3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту; 3.4. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійних інструментів; 3.5. Пожежонебезпечні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового продукту; 3.6. Позиції плану</p>	<p>У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведіння з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва; У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту; У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно «Плану ліквідації аварій»; У.4. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт; У.5. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку; У.6. Виконувати положення Колективного договору підприємства; У.7. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт; У.8. Проводити аналіз</p>
---	--	---	---	--

<p>Е. Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках</p>	<p>E1 E2 E3</p>	<p>Аптечка (загального призначення) для дозувальника</p>	<p>3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку аварії; 3.2. Місцезнаходження засобів для надання долікарської допомоги; 3.3. Порядок виклику «Швидкої допомоги», пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування; 3.4. Правила транспортування постраждалих при нещасних випадках; 3.5. Склад та застосування лікарських препаратів.</p>	<p>У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків; У.2. Надавати першу домедичну допомогу постраждалим від різних видів травм (ураження електричним струмом, поранення, вивих, перелом, кровотеча, опік та ін.); У.3. Транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги.</p>
--	-------------------------	--	--	--

<p>Ж. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>Ж1 Ж2 Ж3</p>	<p>Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тара для відходів.</p>	<p>3.1. Політики підприємства в галузі охорони навколишнього середовища; 3.2. Цілі підприємства в галузі екології; 3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С, 3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища (СМОС). 3.5. Вимог законодавства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу; 3.7. Інструкції з поводження з відходами; 3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів; 3.9. Закон України «Про відходи», «Про охорону земель».</p>	<p>У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах; У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.</p>
---	-------------------------	---	--	--

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу «Федерація металургів України».

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту